

Het voorkomen en aankpakken van kwetsbaarheid bij immigratiehandhaving

Dit rapport werd opgesteld en voorbereid onder leiding van Marta Gionco, 'advocacy officer' bij PICUM en Michele LeVoy, directrice bij PICUM, het Platform voor Internationale Samenwerking inzake Migranten zonder Verblijfsvergunning.

De informatie en input die we hebben ontvangen van de PICUM-leden en andere organisaties die werken met migranten in vreemdelingendetentie waren essentieel voor het schrijven van dit rapport. Elk landenprofiel werd geschreven in nauwe samenwerking met organisaties uit het betreffende land – een hulp van onschatbare waarde. Onze oprechte dank gaat uit naar de volgende organisaties:

- België: [Vluchtelingenwerk Vlaanderen](#), [Myria](#), [Plate-forme Mineurs en exil](#) & [JRS Belgium](#)
- Griekenland: [AITIMA](#) & [Human Rights 360°](#)
- Nederland: [Stichting LOS](#)
- Spanje: [Andalucía Acoge](#) & [Fundación Cepaim](#)
- Verenigd Koninkrijk: [FLEX - Focus on Labour Exploitation](#) & [Bail for Immigration Detainees](#)

We willen ook White & Case bedanken voor hun pro-bono-onderzoek over immigratiehandhaving en de kwetsbaarheid van personen – dat de basis vormde voor de juridische analyse van de EHRM-jurisprudentie in dit rapport –, Josexto Ordoñez voor zijn juridische inzichten over vreemdelingendetentie in Spanje, en het European Network on Statelessness voor hun onderzoek en feedback over staatlozen in detentie. Tot slot danken we ook PICUM-stagiaires Karin Åberg, voor het afnemen van de intakegesprekken met de leden, en Saskia Basa, voor haar bijdrage aan de afwerking van dit rapport.

Vertaling: Elien Van Herck

© PICUM, 2021

Congresstraat 37-41, post box 5 • 1000 Bruxelles • België
Tel: +32/2/210 17 80 • info@picum.org • www.picum.org

SIGRID RAUSING TRUST

Dit verslag heeft financiële steun gekregen van het programma voor werkgelegenheid en sociale innovatie "EaSI" van de Europese Unie (2014-2020). Voor meer informatie kunt u terecht op: <http://ec.europa.eu/social/easi>. De informatie in deze publicatie geeft niet noodzakelijkerwijs het officiële standpunt van de Europese Commissie.

Samenvatting

Om de migratiestromen te beheersen worden in de Europese Unie elk jaar meer dan 100.000 mensen in detentie geplaatst.¹

Migranten in detentie weten niet wanneer en of ze ooit zullen worden vrijgelaten. Hun leven wordt op pauze gezet.² Detentie heeft ernstige gevolgen voor de geestelijke gezondheid. Onderzoek toont aan dat angst, depressie en posttraumatische stressstoornissen vaker voorkomen bij mensen in detentie dan bij de rest van de bevolking,³ en dat het gemiddelde niveau van depressie bij vier op de vijf gedetineerden zeer hoog is.⁴ Bovendien wordt detentie vaak gekenmerkt door onvoldoende of ontoereikende toegang tot informatie en tolken, een schending van procedurele waarborgen, geen toegang tot medische zorg, en isolement – factoren die mensen in een nog kwetsbaardere positie brengen.⁵ Detentie is dus altijd schadelijk, en de negatieve impact ervan is veel groter dan de beoogde doelstellingen.

De schadelijke gevolgen van detentie zijn nog groter in combinatie met bestaande factoren die migranten vóór hun detentie al in een kwetsbare positie plaatsen, zoals een slechte lichamelijke of geestelijke gezondheid, handicaps, ervaringen met trauma, of ouderdom.

In dit rapport wordt onderzocht wat de wettelijke verplichtingen van staten zijn met betrekking tot vreemdelingendetentie en kwetsbaarheid, en worden concrete aanbevelingen geformuleerd om ervoor te zorgen dat het migratiebeleid geen situaties van kwetsbaarheid creëert of verergert. Het rapport is gebaseerd op een analyse van het internationaal en Europees rechtskader en een vergelijkende analyse van de wetgeving en praktijken van vijf Europese landen: België, Griekenland, Nederland, Spanje en het Verenigd Koninkrijk.

1 Global Detention Project, landenprofielen Europa. Te raadplegen via [deze link](#).

2 PICUM (2020). Weggehaald – Verhalen van tegenspoed en veerkracht in de strijd tegen deportatie en haar nasleep. Te raadplegen via [deze link](#).

3 Von Werthern, M., Robjant, K., Chui, Z., Schon, R., Ottisova, L., Mason, C. & Katona, C. (2018). The impact of immigration detention on mental health: a systematic review. BMC Psychiatry. Te raadplegen via [deze link](#).

4 Bosworth, M. & Kellezi, B. (2012). Quality of Life in Detention: Result from the Questionnaire Data Collected in IRC Yarl's Wood, IRC Tinsley House, and IRC Brook House, August 2010 – June 2011. Centre for Criminology, University of Oxford. Te raadplegen via [deze link](#).

5 Speciaal rapporteur van de VN voor de mensenrechten van migranten (2012, 2 april). Report of the Special Rapporteur on the human rights of migrants, François Crépeau, A/HRC/20/24, § 15. Te raadplegen via [deze link](#).

Belangrijkste bevindingen:

Het internationaal en Europees rechtskader

- Staten hebben een positieve verplichting om mensen in kwetsbare situaties te beschermen en mogen hen op grond van het internationaal recht niet in detentie plaatsen.⁶ Daarbovenop zijn er specifieke beschermingsmaatregelen voor mensen in bepaalde kwetsbare posities: kinderen,⁷ slachtoffers van foltering,⁸ slachtoffers van mensenhandel,⁹ vrouwen in detentie,¹⁰ zwangere vrouwen,¹¹ lesbiennes, homoseksuelen, biseksuelen, transgenders en genderdiverse mensen,¹² mensen met een psychische aandoening¹³ of met een handicap,¹⁴ en staatlozen.¹⁵
- De EU-terugkeerrichtlijn van 2008¹⁶ verplicht de lidstaten om “bijzondere aandacht” te besteden aan mensen in een kwetsbare positie. Hoewel de normen van de Terugkeerrichtlijn lager liggen dan die van de Opvangrichtlijn,¹⁷ kan worden gesteld dat de EU-wetgeving moet zorgen voor een gelijk niveau van bescherming voor mensen die zich in een kwetsbare positie bevinden en in detentie werden geplaatst voor immigratiedoeleinden, ongeacht de detentiegrondslag. Daarom moeten de normen van de Opvangrichtlijn ook gelden voor vreemdelingen die onder de Terugkeerrichtlijn vallen.¹⁸

-
- 6 Working Group on Arbitrary Detention (2018, 7 februari). Revised Deliberation No. 5 on deprivation of liberty of migrants. § 41. Te raadplegen via [deze link](#).
- 7 United Nations (2017). Joint general comment No. 4 (2017) of the Committee on the Protection of the Rights of All Migrant Workers and Members of Their Families and No. 23 (2017) of the Committee on the Rights of the Child on State obligations regarding the human rights of children in the context of international migration in countries of origin, transit, destination and return. Te raadplegen via [deze link](#).
- 8 Speciaal rapporteur van de VN voor de mensenrechten van migranten (2012, 2 april). Report of the Special Rapporteur on the human rights of migrants, François Crépeau, A/HRC/20/24. Te raadplegen via [deze link](#).
- 9 Office of the High Commissioner for Human Rights (2003). Recommended Principles and Guidelines on Human Rights and Human Trafficking, guideline 2.6 & 6.1. Te raadplegen via [deze link](#).
- 10 Commissie voor de uitbanning van discriminatie van vrouwen (2008, 5 december). General Recommendation No. 26 on women migrant workers. CEDAW/C/2009/WP.1/R. Te raadplegen via [deze link](#); Speciaal rapporteur van de VN voor de mensenrechten van migranten (2012, 2 april). Report of the Special Rapporteur on the human rights of migrants, François Crépeau, A/HRC/20/24. Te raadplegen via [deze link](#).
- 11 Hoog Commissariaat voor de Vluchtelingen van de Verenigde Naties (1999). UNHCR Revised Guidelines on Applicable Criteria and Standards relating to the Detention of Asylum-Seekers. Te raadplegen via [deze link](#).
- 12 Speciaal rapporteur van de VN voor de mensenrechten van migranten (2019, 15 april). The impact of migration on migrant women and girls: a gender perspective. A/HRC/41/38. Te raadplegen via [deze link](#).
- 13 Human Rights Committee (2002, 13 november). C. v. Australia. CCPR/C/76/D/900/1999. Te raadplegen via [deze link](#).
- 14 Working Group on Arbitrary Detention (2018, 7 februari). Revised Deliberation No. 5 on deprivation of liberty of migrants. § 41. Te raadplegen via [deze link](#); Bureau van de Hoge Commissaris voor Mensenrechten (OHCHR) & Global Migration Group (2017). Principles and Guidelines, supported by practical guidance, on the human rights protection of migrants in vulnerable situations, principle 8(3). Te raadplegen via [deze link](#).
- 15 Speciaal rapporteur van de VN voor de mensenrechten van migranten (2012, 2 april). Report of the Special Rapporteur on the human rights of migrants, François Crépeau, A/HRC/20/24. Te raadplegen via [deze link](#).
- 16 Richtlijn 2008/115/EG van het Europees Parlement en de Raad van 16 december 2008 over gemeenschappelijke normen en procedures in de lidstaten voor de terugkeer van onderdanen van derde landen die illegaal op hun grondgebied verblijven. Publicatieblad L 348, 24.12.2008. Artikel 15. Te raadplegen via [deze link](#). Dezelfde bepaling werd behouden in artikel 18 van de voorgestelde herschikking van de EU-terugkeerrichtlijn. Te raadplegen via [deze link](#).
- 17 Richtlijn 2013/33/EU van het Europees Parlement en de Raad van 26 juni 2013 tot vaststelling van normen voor de opvang van verzoekers om internationale bescherming (herschikking). Artikel 11, lid 1. Te raadplegen via [deze link](#).
- 18 Majcher, I. (2019). The European Union Returns Directive and its Compatibility with International Human Rights Law. Leiden, Nederland: Brill, p. 518. Te raadplegen via [deze link](#).

De definitie van kwetsbaarheid

- Ondanks het feit dat de term 'kwetsbaarheid' steeds meer wordt gebruikt in de migratie- en vluchtelingenwet- en regelgeving,¹⁹ bestaat er geen algemeen aanvaarde definitie van kwetsbaarheid in de internationale en EU-wetgeving.²⁰ De meeste rechtskaders (zoals dat van de EU-terugkeerrichtlijn en van de lidstaten die in dit rapport worden geanalyseerd) hanteren een 'groepsgebaseerde' benadering van kwetsbaarheid, waarbij alleen wordt gekeken naar reeds bestaande persoonlijke kwetsbaarheidsfactoren. Omdat deze lijst in de meeste gevallen uitputtend is, worden factoren die niet expliciet worden vermeld in het rechtskader buiten beschouwing gelaten.
- Een groepsgebaseerde benadering van kwetsbaarheid is eigenlijk onvolledig omdat het geen rekening houdt met de impact van externe

factoren die – zelfs wanneer er geen reeds bestaande persoonlijke kwetsbaarheidsfactoren zijn – een situatie van kwetsbaarheid kunnen creëren. Om een evenwicht te vinden tussen de risico's van een checklistbenadering en een uitgebreidere, maar moeilijker te operationaliseren definitie van kwetsbaarheid, is het belangrijk om ervoor te zorgen dat de beslissing op individueel niveau wordt genomen, en dat de lijst niet uitputtend is en het mogelijk maakt om per geval rekening te houden met verschillende factoren.²¹ Ook het proces is belangrijk: het recht om gehoord te worden en de betrokkenheid van een multidisciplinair team, tenminste in de beoordelingsfase, zijn belangrijke waarborgen die bijdragen tot een juiste vaststelling van de verschillende kwetsbaarheidsfactoren.

Procedures voor het onderzoeken en beoordelen van kwetsbaarheid

- **Nederland, Spanje en Griekenland** hebben geen standaardprocedures voor het onderzoeken of beoordelen van kwetsbaarheid. Kwetsbaarheden kunnen in de praktijk worden gemeld door migranten, hun advocaten of medische professionals, maar er is geen officiële procedure vóór of tijdens de detentie. **België** en het **Verenigd Koninkrijk** hebben bepaalde vormen van onderzoeksprocedures, maar mensen die er worden geïdentificeerd als kwetsbaar worden vaak alsnog in detentie geplaatst, omdat het resultaat van het onderzoek wordt afgewogen tegen de doelstellingen inzake migratiecontrole. Hierdoor worden mensen die als kwetsbaar worden geïdentificeerd
- toch nog regelmatig in detentie geplaatst.
- Het zijn vaak advocaten, ngo's en medisch personeel die kwetsbaarheidsfactoren moeten vaststellen en melden. Daarom is de toegang tot juridische en medische bijstand, de diensten van ngo's en tolken van groot belang om ervoor te zorgen dat kwetsbaarheden op tijd worden vastgesteld. In de praktijk zijn deze rechten echter niet altijd gegarandeerd, door een gebrek aan financiering, de afgelegen ligging van detentiecentra, en/of onvoldoende personeel. Vooral in de context van 'de facto-detentiecentra', bijvoorbeeld in de politiebureaus in **Griekenland**, is er onvoldoende aandacht voor kwetsbaarheid.

19 Atak, I., Nakache, D., Guild, E., Crépeau, F. (2018). Migrants in vulnerable situations and the Global Compact for Safe Orderly and Regular Migration. Legal Studies Research Paper No. 273/2018. Queen Mary University of London.

20 Hruschka, C. & Leboeuf, L. (2019). Vulnerability: A Buzzword or a Standard for Migration Governance? Population & Policy Compact 20. Te raadplegen via [deze link](#).

21 Amnesty International, Dokters van de Wereld en Stichting LOS – Meldpunt Vreemdelingendetentie (april 2016). Opsluiten of beschermen? Kwetsbare mensen in vreemdelingendetentie. Te raadplegen via [deze link](#).

- De vaak beperkte beschikbaarheid van tolken bij de toegang tot diensten (zoals juridische bijstand en gezondheidszorg) en in het besluitvormingsproces maakt het nog moeilijker om kwetsbaarheden vast te stellen.
- In de vijf landen die in dit rapport worden geanalyseerd, hebben maatschappelijke organisaties wel toegang tot detentiecentra, maar ondervinden zij vaak moeilijkheden of administratieve

lasten om dit recht uit te oefenen. Toegang wordt vaak alleen verleend op basis van een bilaterale overeenkomst tussen de maatschappelijke organisatie en de autoriteiten. Bovendien kan de toegang tot detentiecentra niet worden gelijkgesteld aan het recht om officiële gestructureerde toezichtsystemen te zetten. Die ontbreken daardoor in de praktijk vaak.

Specifieke groepen

- De definitie van kwetsbaarheid in de EU-terugkeerrichtlijn en in de nationale wetgeving van België, Spanje en Nederland houdt geen rekening met geestelijke gezondheidsproblemen. Nochtans is er veel bewijs dat geestelijke gezondheidsproblemen vaak voorkomen in vreemdelingendetentie,²² en dat er een gebrek is aan gepaste ondersteuning in de onderzochte landen. In België en Spanje worden mensen met geestelijke gezondheidsproblemen binnen het systeem van vreemdelingendetentie soms in eenzame opsluiting geplaatst; een maatregel die ook als straf wordt gebruikt. Daarnaast worden geestelijke gezondheidsproblemen vaak te snel weggewoven, waardoor de toestand van mensen in detentie nog slechter wordt. In 2020 werd 51% van de migranten in het Brook House-detentiecentrum in het Verenigd Koninkrijk beschouwd als een persoon met een suiciderisico.²³
- Staatlozen lopen een bijzonder risico op langdurige en willekeurige detentie. In de vijf landen die in dit rapport worden geanalyseerd, wordt staatloosheid bij detentiebeslissingen niet als een kwetsbaarheidsfactor beschouwd. Bovendien geldt er in geen van deze landen een verplichting om vóór de detentiebeslissing het land van verwijdering vast te stellen. Als gevolg hiervan kan een detentiebevel worden opgelegd zonder redelijk vooruitzicht op verwijdering. Een dergelijke detentie is volgens de Europese²⁴ en internationale²⁵ wetgeving willekeurig.

22 . Shaw (2016). Review into the Welfare in Detention of Vulnerable Persons – A report to the Home Office, p. 175. Te raadplegen via [deze link](#); Jesuit Refugee Service – Europe (2010). Becoming Vulnerable in Detention: Civil Society Report on the Detention of Vulnerable Asylum Seekers and Irregular Migrants in the European Union, p. 92. Te raadplegen via [deze link](#).

23 Taylor, D. (2020, 13 november). Asylum seekers crossing Channel face 'inhuman treatment', observers say. The Guardian. Te raadplegen via [deze link](#).

24 Zie de EU-terugkeerrichtlijn, artikel 15, lid 4. Te raadplegen via [deze link](#).

25 VN-Werkgroep inzake willekeurige detentie (2018, 7 februari). Revised Deliberation No. 5 on deprivation of liberty of migrants, § 27. Te raadplegen via [deze link](#).

- Ondanks de veelvuldig aangetoonde negatieve gevolgen van vreemdelingendetentie voor kinderen,²⁶ en de consensus op VN-niveau dat het in detentie plaatsen van kinderen op grond van hun migratiestatus of die van hun ouders altijd een schending van de mensenrechten is en nooit in het belang van het kind is,²⁷ wordt detentie van kinderen in de EU nog steeds op grote schaal toegepast.²⁸ Alternatieven voor detentie worden te weinig gebruikt en zijn slechts voor een klein aantal mensen of gezinnen van toepassing.²⁹
- In alle vijf landen die werden geanalyseerd, worden kinderen in detentie geplaatst. Dit omvat ook:
 - » Niet-begeleide kinderen van wie de leeftijd wordt betwist (**België, Griekenland, Spanje**);
 - » Kinderen die verdacht worden van een strafbaar feit of die hun meldingsplicht niet zijn nagekomen (**Nederland**);
 - » Kinderen die worden vastgehouden op politiebureaus in het kader van het Griekse systeem van 'beschermende hechtenis'³⁰ – een praktijk die door het Europees Hof voor de Rechten van de Mens onwettig wordt geacht.³¹
- Genderspecifieke behoeften en kwetsbaarheden worden in detentiecentra vaak over het hoofd gezien. Vrouwen worden geconfronteerd met specifieke moeilijkheden die hun kwetsbaarheid in detentie kunnen verergeren.
 - » In **Griekenland** kunnen vrouwen lange tijd op politiebureaus worden vastgehouden zonder toegang tot basishygiëneproducten.
 - » In het **Verenigd Koninkrijk** hebben veel vrouwen melding gemaakt van wijdverbreide seksuele intimidatie. Detentiecentra hebben naar verluidt ook onvoldoende vrouwelijk personeel, waardoor gezondheidsonderzoeken en fouilleringen vaak worden uitgevoerd door mannelijke artsen of bewakers, of waardoor – in sommige gevallen – verdere vertragingen optreden omdat men wacht totdat er vrouwelijk personeel beschikbaar is.
 - » In **België** worden sommige vrouwen vastgehouden in gemengde centra. Doordat ze er in de minderheid zijn ten opzichte van de mannen, voelen sommigen zich hierbij ongemakkelijk.

26 Australian Human Rights Commission (2014). The forgotten children: National Inquiry into Children in Immigration Detention. Te raadplegen via [deze link](#); Beder, M., Cohen, M., Hui, K., Jimenez, C. (2018, 12 juli). End immigration detention: an open letter. The Lancet. Te raadplegen via [deze link](#); Lorek, A., Ehntholt, K. et al (2009). The mental and physical health difficulties of children held within a British immigration detention center: a pilot study. Te raadplegen via [deze link](#).

27 United Nations (2017). Joint general comment No. 4 (2017) of the Committee on the Protection of the Rights of All Migrant Workers and Members of Their Families and No. 23 (2017) of the Committee on the Rights of the Child on State obligations regarding the human rights of children in the context of international migration in countries of origin, transit, destination and return. Te raadplegen via [deze link](#).

28 Volgens de door de EU gefinancierde evaluatie van de uitvoering van de terugkeerrichtlijn zijn er 17 EU-landen die alleenstaande minderjarige vreemdelingen in detentie plaatsen (15 lidstaten en 2 met Schengen geassocieerde landen) en 19 landen die gezinnen met kinderen in detentie plaatsen. In de evaluatie wordt opgemerkt dat sommige van deze landen alleenstaande minderjarige vreemdelingen in de praktijk slechts af en toe in detentie plaatsen (Oostenrijk, Tsjechië, Litouwen, Luxemburg, Malta, Slovenië en Zweden). 11 landen gaven aan dat ze in de praktijk geen alleenstaande minderjarige vreemdelingen in detentie plaatsen en 8 landen gaven aan dat ze geen gezinnen met kinderen in detentie plaatsen. Matrix & ICMPD (2013, 22 oktober). Evaluation on the application of the Return Directive (2008/115/EC), Final Report, European Commission – DG Home Affairs. Luxembourg: Publications Office of the European Union. Te raadplegen via [deze link](#); cf. PICUM (2019). Immigratiedetentie van kinderen in de EU. Te raadplegen via [deze link](#).

29 Bloomfield, A., Tsourdi, E., Pétin, J., de Bruycker, P. (ed.) (2015, januari). Alternatives to Immigration and Asylum Detention in the EU: Time for Implementation. Te raadplegen via [deze link](#); cf. PICUM (2019). Immigratiedetentie van kinderen in de EU. Te raadplegen via [deze link](#).

30 Human Rights Watch (2020, 14 april). Greece: Free Unaccompanied Migrant Children. Te raadplegen via [deze link](#).

31 EHRM (2019, 28 februari). Affaire H.A. et autres c. Grèce, requête no 19951/16. Te raadplegen via [deze link](#).

- Mannen in detentie worden vaak buiten beschouwing gelaten in groepsdefinities van kwetsbaarheid. Toch ondervinden ook zij specifieke kwetsbaarheden, die meestal verband houden met hun jonge leeftijd, ervaringen met trauma's en misbruik, en hun migratiegeschiedenis. Detentiecentra voor mannen zijn in sommige landen dichter bevolkt. Dat leidt tot een hoger risico op conflicten met het personeel en slechtere omstandigheden.
- Transgenders, interseksuelen en gender-non-conforme personen in detentie worden regelmatig gediscrimineerd en zijn kwetsbaar voor een aantal schadelijke handelingen, zoals fysiek en seksueel geweld, eenzame opsluiting en verbaal en psychologisch misbruik. Bij gebrek aan gendererkenning en een gendersensitief beleid worden transseksuelen, interseksuelen en gender-non-conformen vaak verkeerd geclassificeerd en in detentiecentra geplaatst op basis van het geslacht dat hun bij hun geboorte is toegewezen, en niet op basis van hun zelfbepaalde genderidentiteit.³²

32 International Detention Coalition (2016). LGBTI Persons in Immigration Detention. Te raadplegen via [deze link](#).

Aanbevelingen

Het definiëren van kwetsbaarheid:

- Kwetsbaarheid moet worden gedefinieerd op basis van open criteria die rekening houden met de intersectionele aard van kwetsbaarheid en met de kwetsbaarheden die door detentie zelf worden veroorzaakt.
- Geestelijke gezondheidsproblemen moeten uitdrukkelijk worden opgenomen in de definitie van kwetsbaarheid, naast lichamelijke gezondheid, leeftijd, geslacht, seksuele geaardheid en genderidentiteit, ervaringen met trauma, foltering of mensenhandel, invaliditeit, staatloosheid, en alle andere behoeften aan bescherming.
- Het vaststellen en beoordelen van kwetsbaarheid moet altijd op individueel niveau gebeuren.

Onderzoeks- en beoordelingsprocedures:

- Er moet een duidelijke wettelijke verplichting komen om de kwetsbaarheid van personen te onderzoeken en beoordelen voordat een besluit tot detentie wordt genomen en voordat personen in een situatie van vrijheidsbeneming of vrijheidsbeperking worden geplaatst. Dit is nodig om de schadelijke gevolgen te voorkomen die zelfs een korte detentieperiode kan hebben op iemand die zich al in een kwetsbare situatie bevindt.
- Staten moeten in nauwe samenwerking met maatschappelijke organisaties en andere belanghebbenden duidelijke procedures ontwikkelen voor het onderzoeken en beoordelen van kwetsbaarheid.
- De procedures voor het onderzoeken en beoordelen van kwetsbaarheid moeten transparant zijn. Elke beslissing moet schriftelijk worden gemotiveerd en toegankelijk worden gemaakt voor mensen in detentie en hun advocaten.
- Wanneer men de kwetsbaarheid van een persoon onderzoekt, moet deze persoon altijd worden gehoord.
- De kwetsbaarheidsbeoordeling moet worden uitgevoerd door een onafhankelijk en multidisciplinair panel.
- In sommige gevallen kunnen kwetsbaarheidsfactoren pas worden vastgesteld na verloop van tijd en nadat een vertrouwensrelatie is opgebouwd. De detentie zelf kan ook iemands kwetsbaarheid beïnvloeden, waarbij bestaande kwetsbaarheden worden verergerd of nieuwe ontstaan. Het is daarom belangrijk dat de kwetsbaarheid van een persoon regelmatig opnieuw wordt beoordeeld.
- In ieder geval moeten alternatieven voor detentie beschikbaar zijn en worden overwogen, ongeacht de kwetsbaarheid van de persoon.
- Staten moeten gegevens verzamelen over onderzoeksprocedures en de bijbehorende resultaten, met inbegrip van het aantal personen in een kwetsbare situatie dat wordt vrijgelaten of in detentie wordt geplaatst.
- Personen die betrokken zijn bij de onderzoeks- en beoordelingsprocedures inzake kwetsbaarheid, en andere personen die in contact komen met gedetineerden (zoals detentiefunctionarissen) of die detentiebesluiten nemen, moeten regelmatig en voldoende opleiding krijgen voor het vaststellen en beoordelen van kwetsbaarheden en over de gevolgen van detentie voor de gezondheid.

- Onderzoeks- en beoordelingsprocedures moeten rekening houden met genderspecifieke behoeften, onder meer door voldoende vrouwelijk personeel ter beschikking te stellen om tegemoet te komen aan de specifieke behoeften van vrouwen in detentie, waaronder cis- en transgendervrouwen.

Toegang tot juridische bijstand en diensten:

- Alle communicatie, ook die met advocaten en medisch personeel, moet wanneer nodig via een tolk verlopen. Documenten over het detentiebesluit moeten worden vertaald in een taal die wordt begrepen.
- Om een detentiebevel te kunnen aanvechten moet er gratis toegang zijn tot juridische bijstand.
- Iedereen moet toegang hebben tot medisch onderzoek vóór de detentie. Medische gezondheidszorg, met inbegrip van psychologische ondersteuning, moet altijd beschikbaar zijn.

PLATFORM FOR INTERNATIONAL COOPERATION ON
UNDOCUMENTED MIGRANTS

Congresstraat 37-41, post box 5

1000 Brussel

België

Tel: +32/2/210 17 80

Fax: +32/2/210 17 89

info@picum.org

www.picum.org